

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	8 juli 2021
Agendapunt:	15
Onderwerp:	Coronasteun stichting Kasteel Heeswijk Vaststellen 19 ^e begrotingswijziging 2021
Portefeuillehouder:	wethouder Rein van Moorselaar

Heesch, 1 juni 2021

Inleiding

Stichting Kasteel Heeswijk (stg KHW) wordt financieel hard geraakt als gevolg van de beperkingen die de coronamaatregelen hen opleggen. De stichting heeft de mogelijkheden van voorliggende voorzieningen, zoals de die van rijksregelingen en cultuurfondsen, waar mogelijk benut. Dit biedt echter onvoldoende oplossing voor hun exploitatieprobleem. In 2020 is sprake van een negatief resultaat van € 105.000,-, en ook het perspectief voor 2021 is niet goed.

Stg KHW heeft onvoldoende liquide middelen en vreest voor hun voortbestaan. Zij doet daarom een beroep op de gemeente en provincie om hen financieel te steunen. Ons college heeft (o.b.v. mandaat volgens de financiële verordening) besloten een eenmalige subsidie van € 25.000,- beschikbaar te stellen aan de stg KHW. Met dit voorstel informeren wij uw raad over de ontstane financiële situatie bij het kasteel, en doen u een voorstel hoe de stg KHW hierin aanvullend te ondersteunen.

Voorstel

1. Ter versterking van hun als gevolg van de coronacrisis verslechterde liquiditeitspositie, en in aanvulling op de door het college van B&W op 1 juni 2021 beschikbaar gestelde subsidie van € 25.000,-, aan stichting Kasteel Heeswijk beschikbaar te stellen:
 - a. een eenmalige subsidie van € 25.000,-;
 - b. een renteloze lening van € 50.000,- via bijgevoegde 'Overeenkomst van geldlening', uit hoofde van de publieke taak.
2. De eenmalige subsidie van € 25.000,- ten laste te brengen van de reserve nog nader te bestemmen.

Argumenten

- 1.1 *De activiteiten van stichting Kasteel Heeswijk dragen bij aan de maatschappelijke doelen van de gemeente Bernheze.*

Stg KHW levert een belangrijke bijdrage aan het culturele en toeristisch profiel van de gemeente Bernheze. Met het sfeerbepalende gebouw en de educatieve en museale activiteiten levert het Kasteel een belangrijke rol op het gebied van cultuurhistorie en het behoud van cultureel erfgoed. Het Kasteel heeft hiermee een belangrijke uitstraling in de regio en daarbuiten.

De grondslagen hiervan zijn opgenomen in ons gemeentelijke kunst/cultuur-, recreatie/toerisme en erfgoedbeleid. Hierin is o.a. bepaald dat cultureel erfgoed bijdraagt aan de culturele identiteit van de samenleving, en daarnaast willen we cultuureducatie en erfgoededucatie onder jongeren bevorderen.

- 1.2 *Stg KHW heeft zelf actie ondernomen om hun financiële probleem op te lossen*

Het is in eerste instantie aan organisaties zelf om zo veel mogelijk het hoofd te bieden aan de Corona consequenties. Daarbij moet gedacht worden aan zaken als:

gebruik maken van landelijke voorliggende voorzieningen (NOW, TVL etc.), gebruik maken van algemene lokale maatregelen (bijv., betalingsregeling BSOB); zelf zoveel mogelijk de financiële schade vanwege corona beperken en waar mogelijk deze schade zelf dragen, bijv. door inzet van eigen middelen/reserves.

Uit de gesprekken met, en de onderbouwing van stg KHW (zie bijlagen) blijkt dat zij dit naar beste kunnen hebben gedaan (zie in dat kader bijv. ook het artikel over de investering in een terrasapp --> [artikel BD](#) d.d. 24 april jl.)

De specifieke situatie van stg KHW is echter dusdanig (recent de horecaexploitatie overgenomen, wat ongunstig uitpakt daar waar de rijksregelingen uitgaan van referentiejaar 2019), en opererend vanuit een in de periode tot 2016 opgebouwde zwakke financiële positie) dat het maken van maatwerkafspraken gericht op de continuïteit van de stichting in dit geval te verantwoorden is.

Behalve de aanvragen aan de gemeente en provincie, loopt op dit moment ook een aanvraag om financiële steun bij het Mondriaanfonds voor een bedrag van € 91.569,-. De uitslag daarvan komt na 19 augustus 2021.

1.3 Maatwerkverzoeken sociaal-culturele instellingen zijn opgenomen in het Herstelplan Covid-19

In 2020 en 2021 heeft de gemeente Bernheze middelen van het Rijk ontvangen om (o.a.) de culturele sector financieel te steunen in de coronacrisis. In de Ntl van 4 mei 2021 is uw raad geïnformeerd over het 'Herstelplan Covid-19'. Daarin is o.a. aangegeven welke ondersteuning de gemeente al heeft geboden aan sociaal-culturele instellingen en wat de voorgenenomen bestedingen in 2021 zijn. 'Maatwerkverzoeken sociaal-culturele instellingen' zijn daarbij als 'PM' opgenomen. Het voorliggende verzoek van stg KHW is zo'n maatwerkverzoek. Hierover dient een afzonderlijk besluit te worden genomen.

1.4 Een bijdrage voor compensatie voor corona past binnen het afwegingskader

Ons college heeft op 1 juni jl. het afwegingskader voor het toetsen van verzoeken om coronasteun geactualiseerd (zie bijlage 6). Het verzoek van de stg KHW past binnen dit kader.

1.5 Een subsidie i.c.m. renteloze lening helpen voorkomen dat de stichting Kasteel Heeswijk op korte termijn niet meer aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen

Met de voorgestelde subsidie en lening krijgt de stg KHW lucht om de opgelopen lock-down schade te compenseren, en om de bedrijfsvoering zodra de situatie het toelaat weer op de rit te krijgen. Op dit moment kampt de stg KHW met een negatief eigen vermogen.

1.6 Het college van B&W is gemandateerd voor het beschikbaar stellen van subsidies tot € 25.000,-, de gemeenteraad voor hogere subsidies en het verstrekken van leningen

Op basis van de gemeentelijke financiële verordening is het college gemandateerd om eenmalige subsidies beschikbaar te stellen tot een bedrag van € 25.000,-. Voor hogere subsidies is de raad beslissingsbevoegd. Het college heeft op basis van haar mandaat op 1 juni jl. besloten om een eenmalige subsidie van € 25.000,- beschikbaar te stellen aan de stg KHW.

Op basis van het Treasurystatuut artikel 3 lid 1 kan de gemeente uitsluitend leningen verstrekken 'uit hoofde van de publieke taak'. Het college is niet bevoegd tot het verstrekken van leningen. Dit is volgens het Treasurystatuut een bevoegdheid van de raad. De wet stelt geen eisen aan het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak waardoor het gemeentebestuur de publieke taak kan bepalen.

1.7 *Aan de renteloze lening zijn voorwaarden verbonden*

De renteloze lening kan gezien worden als een voorschot op de jaarlijkse subsidie aan stg KHW (in 2021: € 8.023,-). Hierbij is dus geen sprake van een gift e/o extra subsidie.

In de 'Overeenkomst van geldlening' is opgenomen dat de stg KHW gedurende de looptijd van de overeenkomst, met ingang van 2023, een bedrag aan aflossing verschuldigd is van minimaal € 5.000,- per jaar. Door de eerste termijn in 2023 te laten aflossen heeft de stg KHW extra tijd om haar exploitatie op orde te krijgen (en zo ook de corona naweeën van 2021 te overkomen).

Tevens is opgenomen (art 1.7) dat de stichting KHW de geldlening geheel of gedeeltelijk vervroegd aflost zodra de liquiditeitspositie en exploitatie van de stichting dat toelaat. Vervroegde volledige aflossing vindt in ieder geval direct plaats wanneer of de provincie of het Mondriaan-fonds de op dit moment door de stg KHW bij hen ingediende subsidieaanvraag toekent.

Risico's

De effecten van de coronapandemie kunnen we niet goed inschatten.

De vooruitzichten zijn op dit moment gunstig, maar we weten niet hoe lang er nog coronamaatregelen van kracht blijven en welke effecten dat uiteindelijk zal hebben op de exploitatie van Kasteel Heeswijk. Stg KHW heeft op basis van de huidige inzichten een begroting gemaakt voor 2021 en 2022 waarin verschillende scenario's zijn uitgewerkt (bijv. wel/geen gemeentelijke e/o provinciale subsidie) (zie bijlage 8.1)

Financiële impuls is geen garantie voor het financieel gezond worden en blijven van Kasteel Heeswijk

De incidentele gemeentelijke financiële impuls leidt niet tot de verbetering van het bedrijfsresultaat. Het geeft de stg KHW lucht om de opgelopen lock-down schade te compenseren, en om de bedrijfsvoering zodra de situatie het toelaat weer op de rit te krijgen. De gemeentelijke bijdrage is geen garantie voor de continuïteit en het weer in een gezonde balans komen van de exploitatie van het kasteel. De ervaringen van voor de eerste lock-down periode geven reden om aan te nemen dat de stg KHW hierin zal gaan slagen. De verwachting is dat de behoefte aan het unieke museum-, horeca- (o.a. bruiloften) en vergaderaanbod van het kasteel na de coronaperiode er onverminderd gaat zijn.

De bijdrage van de provincie is onzeker

Om de huidige financiële problemen het hoofd te bieden, vraagt stg KHW steun bij de gemeente en de provincie. Uit contacten met de provincie blijkt dat zij hierover nog geen besluit hebben genomen. De (provinciale ambtelijke) verwachting is dat een gemeentelijke toezegging van financiële steun, voor de provincie een basisvoorwaarde zal zijn om een financiële bijdrage in overweging te nemen.

Door de aflossingen op de lening te verrekenen met de jaarlijkse subsidie wordt het risico van het niet terugbetalen van de lening beperkt.

De voorgestelde geldlening is geen hypothecaire lening zodat het kasteel niet als onderpand kan dienen.

In het worst-case scenario redt de stg KHW het financieel niet, en is een faillissement onafwendbaar. In dat geval heeft Brabants Landschap (eigenaar van grote delen van het landgoed rond het kasteel) het eerste recht van koop van het kasteel à € 1,- (destijds notarieel vastgelegd bij de verkoop van kasteel en landgoed door de Erven van de voormalige particuliere eigenaar).

Kosten en dekking

De door het college beschikbaar gestelde eenmalige subsidie van € 25.000,- is ten laste gebracht van de op basis van het 'Herstelplan Covid-19' gereserveerde rijksmiddelen.

De aan uw raad voorgestelde subsidie van € 25.000,- wordt ten laste gebracht van de reserve nog nader te bestemmen.

De renteloze lening heeft geen financiële consequenties.

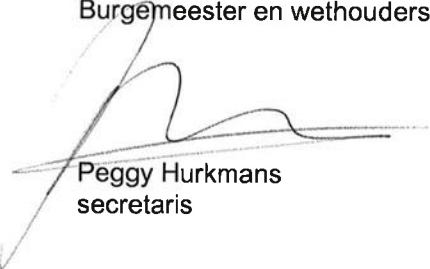
Vervolg

- Met stg KHW wordt bijgevoegde overeenkomst van lening gesloten, waarna de lening beschikbaar wordt gesteld.
- De subsidie wordt beschikbaar gesteld op basis van de nu voorliggende informatie en door stg KHW aangeleverde stukken. We blijven met de stichting in gesprek en bewaken dat de gemeentelijke middelen worden ingezet voor het beoogde doel.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

1. Brief stg Kasteel Heeswijk (14-12-2020): 'noodsubsidie voor cultuur'
2. Bijlage bij brief stg KWK (14-12-2020)
3. Brief stg Kasteel Heeswijk (18-02-2021): 'noodsubsidie'
4. Factsheet Kasteel Heeswijk (26-04-2021)
5. Jaarverslag 2020 stg Kasteel Heeswijk
6. Afwegingskader coronasteun maatschappelijke organisaties gemeente Bernheze
7. Overeenkomst van geldlening met stg Kasteel Heeswijk
8. Vragen gemeente & antwoorden stg KHW incl bijlagen:
 - 8.1 Scenario's 2021-2022
 - 8.2 Kasstroomschema 2016-2020
 - 8.3 Kasstroomschema 2016-2020 toelichting
 - 8.4 Jaarrekening 2016
 - 8.5 Jaarrekening 2017
 - 8.6 Jaarrekening 2018
 - 8.7 Jaarrekening 2019

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester